

**TEMA BROJA: IZABRANA POGLAVLJA IZ UROLOGIJE**

- 
- 5**      **Uvodnik**  
Željko Kaštelan
- PREGLEDNI RADOVI**
- 
- 7**      **Urinarna inkontinencija kod muškaraca i smjernice za liječenje**  
Mirko Bakula, Tomislav Kuliš, Sandra Nađ Škegro, Željko Kaštelan
- 
- 13**     **Urinarna inkontinencija kod žena i smjernice za liječenje**  
Slavko Orešković, Mato Pavić
- 
- 25**     **Konzervativno liječenje statičke inkontinencije mokraćne i defekata dna zdjelice**  
Sandra Nađ Škegro
- 
- 33**     **Tumori bubrega**  
Kazimir Milostić, Žana Saratlija Novaković
- 
- 39**     **Karcinom mokraćnog mjehura**  
Ivan Gilja
- 
- 45**     **Karcinom prostate**  
Boris Ružić, Matej Knežević
- 
- 51**     **Smanjuje li probir mjerenjem serumskog antigena specifičnog za prostatu (PSA) smrtnost od raka prostate?**  
Igor Tomašković
- 
- 57**     **Upala prostate / Infekcije urotrakta**  
Josip Španjol, Marin Trošelj
- 
- 67**     **Mikrohematurija**  
Stanislav Sotošek
- 
- 75**     **Eretilna disfunkcija i kardiološki pacijent**  
Dinko Hauptman
- 
- 79**     **Minimalno invazivni zahvati u urologiji**  
Tomislav Kuliš, Nikola Knežević
- ORIGINALNI RAD**
- 
- 87**     **Simptomi i kvaliteta života u bolesnika s BPH**  
Tomislav Kuliš, Maja Gašparić, Maja Prižmić, Dražen Kovačić, Adela Kolumbić Lakoš, Željko Kaštelan
- VIJEST**
- 
- 95**     **Upotreba ekspertnog sustava UpToDate u svrhu poboljšanja kvalitete zdravstvene skrbi u KBC-u Zagreb**  
Marija Živković, Marijana Križić Erceg, Robert Likić
- IZ POVIJESTI MEDICINE I FARMACIJE**
- 
- 99**     **Ljekarnička baština zagrebačkog predgrađa: kustošijanska ljekarna K svetom Antunu ususret 90. obljetnici**  
Jasenska Ferber Bogdan, Stella Fatović-Ferenčić
- STRANICA ZA PACIJENTE**
- 
- 105**    **Novi pogled na muško zdravlje**

# MEDICUS

**Broj/Number 1 Svezak/Volume 24**  
Zagreb 2015, Hrvatska

UDK 61 Coden: MEDCEH  
tiskano izdanje ISSN 1330-013X  
mrežno izdanje ISSN 1848-8315

**Urednički odbor/Editorial board**

Bruno Baršić, Iris Bujas, Maja Gašparić, Mario Ivanuša, Adela Kolumbić Lakoš, Dražen Kovačić, Dubravko Krstinić, Mirjana Matrapazovski Kukuruzović, Marina Šagud, Hrvoje Tiljak, Zlatko Trkanjec

**Glavna urednica/Editor in chief**

Ivana Klinar

**Izdavački savjet/Editorial Council**

Ivan Alerić, Josip Čulig, Diana Delić Brkljačić, Vida Demarin, Igor Francetić, Maja Jakševac-Mikša, Vlado Jukić, Ivica Kostović, Zvonko Kusić, Zdravko Lacković, Alemka Markotić, Matko Marušić, Marko Pečina, Željko Reiner, Ante Simonić, Goran Tešović, Davorka Vrdoljak, Boris Vucelić, Niko Zurak

**Lektor/Language editor**

Branko Erdeljac

**Lektor za engleski jezik/English language editor**

Sanja Galović

**Izdavač/Published by**

PLIVA Hrvatska d. o. o.  
Prilaz baruna Filipovića 25,  
Zagreb, Hrvatska  
PLIVA Croatia Ltd.  
Prilaz baruna Filipovića 25,  
Zagreb, Croatia

**Oblikovanje & priprema/**

Design & Layout  
Fingere

**Tisak/Printed by**

Fingere tisak, Samobor

**Adresa uredništva**

PLIVA Hrvatska d. o. o.  
Uredništvo časopisa Medicus  
Prilaz baruna Filipovića 25,  
Zagreb, Hrvatska  
tel.: +385 1 37 20 000,  
faks: +385 1 37 24 620  
e-mail: ivana.klinar@pliva.com  
www.plivamed.net/knjiznica/medicus

**Naklada/Edition**

Dva puta na godinu  
4500 primjeraka

**Indeksacija/Indexing**

Rješenjem NEWSPD/22015/S/W  
časopis Medicus je indeksiran u  
EMBASE/Excerpta Medica  
On the basis of the Decision  
NEWSPD/22015/S/W Medicus is  
indexed in EMBASE/Excerpta Medica

**Godina izdavanja/Year of publication**

2015.

## UPUTE AUTORIMA

Časopis Medicus namijenjen je zdravstvenim radnicima, a objavljuje uvodne, stručne i znanstvene radove, preglede, prikaze bolesnika, lijekova i metoda, osvrte, prikaze knjiga, referate iz literature i druge priloge. Radovi mogu biti napisani na hrvatskom i/ili engleskom jeziku. Uredništvo sve rukopise upućuje na obaveznu recenziju.

Upute autorima u skladu su sa zahtjevima Međunarodnog udruženja urednika medicinskih časopisa, engl. *International Committee of Medical Journal Editors* dostupnima na [www.icmje.org](http://www.icmje.org).

Sve osobe navedene kao autori rada moraju ispunjavati ove uvjete: a) da su značajno pridonijele planiranju i izradi rada ili analizi i interpretaciji rezultata i b) da su sudjelovale u pisanju i ispravljanju rada te da se slažu s krajnjom inačicom teksta. Urednik ima pravo tražiti od autora da objasne doprinos svakog od njih. Redosljed autora određuju dogovorno autori.

Svi kategorizirani prilozi prema bazi "Hrčak" <http://hrcak.srce.hr/> trebaju se sastojati od: *naslova* na hrvatskom i engleskom jeziku te imena i prezimena autora, ustanova u kojima autori rade (autori pišu skraćeni naslov članka do 40 slova i adresu autora za dopisivanje); *sažetka* na hrvatskom i engleskom jeziku (do 250 riječi); *ključnih riječi* (do 5 riječi); *teksta članka* (uvod, metode, rezultati, rasprava i zaključci) koji može uključivati tablice i/ili slikovne prikaze te odjeljka *literatura*. Tablice i slike moraju imati svoj redni broj i opis. Direktna reprodukcija slika i tablica iz drugih izvora obavezno valja popratiti pismenom dozvolom njihova izdavača i autora. Sve slikovne priloge treba slati kao zasebni dokument u obliku TIFF, JPG (JPEG) ili PNG, u rezoluciji od najmanje 300 DPI. Preporučuje se grafove poslati kao Excel dokument.

Uredništvo ima pravo kraćenja tekstova. Svi objavljeni članci odražavaju stajališta i mišljenje autorâ koji preuzimaju punu odgovornost za sve što je objavljeno u radu. Objavljeni materijal smije biti reproduciran uz pisanu suglasnost izdavača.

Literatura se navodi rednim brojem, prema redosljedu citiranja u tekstu. Za časopise upotrijebite kratice iz Index Medicusa. Važno je ispravno oblikovati referencije prema uputama koje se mogu preuzeti na adresama National Library of Medicine Citing Medicine <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/bv.fcgi?rid=citmed.TOC&depth=2> ili International Committee of Medical Journal Editors Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Sample References [http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform\\_requirements.html](http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html).

## UVODNIK

### Poštovane kolegice i kolege!

Posebno mi je zadovoljstvo najaviti ovaj broj *Medicusa* koji obrađuje tematsku cjelinu iz urologije. Urologija je uvijek prednjačila u napretku i prihvaćanju novih tehnologija, metoda dijagnostike i liječenja naših bolesnika. Osim velike primjene minimalno invazivnih metoda liječenja i primjene robotskih sustava u posljednje vrijeme svjedoci smo sve veće primjene novih materijala/implantata. Dodatno, posljednjih godina u liječenju uroloških bolesti, poglavito onkoloških, ali i simptoma donjeg urinarnog trakta pojavilo se dosta novih, tehnološki naprednih te izrazito učinkovitih lijekova koji nam omogućuju uspješnije liječenje naših bolesnika. Veseli nas i spoznaja o velikom broju lijekova koji su još u fazi kliničkih istraživanja, ali s već obećavajućim rezultatima. Tematski broj *Medicusa* koji je pred vama osmislili smo u 12 radova strukturiranih većinom u obliku preglednih članaka.

U ovom broju željeli smo trima člancima obraditi temu iz područja inkontinencije muškaraca i žena. Ti su članci rezultat višegodišnje uspješne suradnje Hrvatskog urološkog društva i Hrvatskog društva za ginekološku urologiju. Tako u jednom članku imamo prikaz smjernica za liječenje inkontinencije u žena, drugi je članak prikaz smjernica za liječenje inkontinencije u muškaraca i na kraju treći članak pruža prikaz konzervativnog pristupa liječenju inkontinencije. Inkontinencija, pogotovo u muškoj populaciji nepravедno je dugo bila zanemaran problem. Vjerojatno dio problema leži i u bolesnicima koji iz više razloga nisu skloni razgovarati o problemu niti se javiti liječniku. Dodatno je tema važna i zbog sve većeg broja uspješno liječenih bolesnika od raka prostate gdje kod pojedinih bolesnika zaostaju problemi u obliku tegoba mokrenja, nakon kirurškog ili radio-terapijskog liječenja.

Kad govorimo o raku prostate, važno je spomenuti da je to drugi najčešći malignitet muškaraca u Republici Hrvatskoj. Stoga nam jedan članak pruža prikaz

epidemiologije, dijagnostike i liječenja raka prostate. Tema raka prostate proteže se i na tekst o primjeni antigena specifičnog za prostatu. U radu su obrađene kontroverzije oko opsežne primjene ovoga tumorskog markera za koji možemo reći da je uveo velike promjene u dijagnostiku i liječenje raka prostate.

Tema onkologije proteže se i na članke o raku bubrega, kao i o raku mokraćnog mjehura. Uvijek aktualno pitanje važnosti i obrade mikrohematurije zasluženo je dobilo svoj članak.

Tekst o dijelu rezultata Ankete o BPH provedene na našim bolesnicima plod je uspješne suradnje Hrvatskog urološkog društva i kompanije Plive Hrvatska d. o. o. Naravno, ovoga ne bi bilo bez sudjelovanja i posvećenosti provođenju ankete naših 50 kolega urologa te im i ovim putem zahvaljujem. Nadam se da ćemo na tragu ovog iskustva nastaviti uspješnu suradnju i provesti druga anketna istraživanja koja nam daju ovako kvalitetan i opsežan uvid u stanje urološke struke i ponašanja naših bolesnika.

Dodatno su obrađene još tri zanimljive teme: upale prostate i infekcije urotrakta, erektilna disfunkcija te minimalno invazivni zahvati u urologiji.

Članke smo namijenili liječnicima obiteljske medicine, liječnicima na specijalizaciji i specijalistima urologije, liječnicima drugih specijalnosti koji se u svojem svakodnevnom radu susreću s ovim bolesnicima, a svakako može poslužiti i edukaciji studenata i učenika biomedicinskog područja.

Zahvaljujem svim suradnicima *Medicusa*, a posebno glavnoj urednici dr. Ivani Klinar na ustrajnosti i povjerenju u autore članaka i mene kao gosta urednika. Dragi čitatelji, cijenjene kolegice i kolege, s posebnom radošću prepuštam vam ovaj tematski broj *Medicusa*!

S poštovanjem  
prof. dr. sc. Željko Kaštelan, dr. med.,  
predsjednik Hrvatskog urološkog društva